

กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ อบต.บ้านใหม่

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชาวบ้านในตำบลบ้านใหม่ โดยเฉพาะหมู่ 7 บ้านทางกระเบน ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง มีรายได้ไม่เพียงพอจุนเจือรายจ่าย ทั้งค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เงินทุนในการประกอบอาชีพ และค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาของบุตร ทำให้ต้องหาทางออกด้วยการกู้เงินนอกระบบจากนายทุนนอกระบบ ซึ่งกู้ได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว โดยจะต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูงถึงร้อยละ 15 - 20 บาท ต่อเดือน ซึ่งชาวบ้านที่ประสบปัญหาการส่งดอกเบี้ยได้ใช้วิธีการหลบเลี่ยงชั่วคราวไปอยู่บ้านญาติหรือเพื่อนบ้าน เนื่องจากมีการใช้คำพูดที่รุนแรงและข่มขู่ในการทวงหนี้ บางครั้งมีการยึดทรัพย์สิน

ในปี 2540 เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขของสถานีอนามัยตำบลบ้านใหม่ ซึ่งมีความสนใจพิเศษด้านงานชุมชน ได้แนวคิดจากการรับรู้ข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์เรื่องการดำเนินการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ของพระอาจารย์สุบิน ปณีโต จังหวัดตราด ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างสูง จึงได้หารือกับกลุ่มสตรีในชุมชนที่เคยทำงานชุมชนร่วมกันมาก่อน ซึ่งได้รวบรวมกันไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดตราด และได้กลับมาปรึกษารื้อฟื้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กระทั่งได้ข้อสรุปที่จะดำเนินการจัดตั้งกลุ่มต่อไป

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: พระนครศรีอยุธยา

จังหวัด: พระนครศรีอยุธยา

ประชากร: 4,318 คน

พื้นที่: 8.5 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2541 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ ได้ประชุมปรึกษารื้อฟื้นร่วมกับเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข กลุ่มสตรี เพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน จึงได้ดำเนินการจัดตั้ง "กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ อบต.บ้านใหม่" เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในชุมชนและแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบให้แก่ชาวบ้าน

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. อบต. ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาปัญหาแก่ รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการเพื่อเชิญวิทยากรมาฝึกอบรมเรื่องระบบบัญชี ร่วมวางแผน กติกา และระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของกลุ่ม ทำการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ให้แก่สมาชิกกลุ่ม และสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าจัดทำสมุดประจำตัวให้แก่สมาชิกกลุ่ม
2. จัดตั้งกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ อบต.บ้านใหม่ ที่หมู่ 7 บ้านทางกระเบน มีสมาชิกจำนวน 96 คน สมาชิกทำการระดมหุ้นๆ ละ 10 บาท จำนวนหุ้น 960 หุ้น เป็นเงินออมจำนวน 9,600 บาท กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์มีเงินที่ได้จากค่าบำรุงหรือดอกเบี้ยจากการปล่อยเงินกู้จำนวน 10,880 บาท รวมยอดเงินออมทั้งหมดเป็นเงิน 20,480 บาท
3. สมาชิกกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ร่วมกันกำหนดกฎระเบียบของกลุ่ม โดยมีข้อตกลงว่ากลุ่มจะเปิดทำการทุกวัน ที่ 7 ของเดือน ซึ่งเริ่มเวลา 13.00 – 15.00 น. ทุกคนจะต้องมาส่งเงินหุ้นด้วยตนเอง ทำให้ชาวบ้านรู้จักออม เมื่อขาดสัปดาห์ก็สามารถกู้กับกลุ่มได้ โดยเสียดอกเบี้ยร้อยละ 2 บาทต่อเดือน เมื่อครบ 1 ปี ทางกลุ่มจะนำเงินค่าบำรุงหรือดอกเบี้ยที่ได้จากการปล่อยกู้ทั้งหมดใน 1 ปี หัก 2 แบ่งครึ่ง ส่วนหนึ่งจะปันผลให้สมาชิกตามจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ อีกส่วนจะนำมาจัดเป็นกองทุนสวัสดิการให้แก่สมาชิก ซึ่งในส่วนนี้จะมีการตกลงกันทุกปีระหว่างคณะกรรมการกลุ่มว่าจะนำไปทำอะไร

4. ในปี 2543 กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ได้ขยายกลุ่มจากหมู่ 7 บ้านทางกระเบนไปหมู่ 4 บ้านใหม่ มีสมาชิกรวม 312 คน แยกเป็นสมาชิกหมู่ 7 จำนวน 187 คน และสมาชิกหมู่ 4 จำนวน 125 คน และเริ่มจัดสวัสดิการช่วยเหลือสังคมตามเทศกาลต่างๆ โดยซื้อเสื้อผ้าให้กับคนชราในวันสงกรานต์เป็นเงิน 3,000 บาท
5. ในปี 2544 ทางกลุ่มได้จัดสวัสดิการเพิ่มในเรื่องทุนการศึกษาของเด็กนักเรียนยากจนในตำบล ทุนละ 1,000 บาท จำนวน 10 ทุน เป็นเงิน 10,000 บาท
6. ในปี 2545 กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์จัดสวัสดิการเพิ่มเติมในเรื่องค่ารักษาพยาบาลให้แก่สมาชิกคืนละ 50 บาทต่อคน ซึ่งมีสมาชิกมาเบิกค่ารักษาพยาบาลไม่ถึง 5 ราย

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

1. สถาปนาอามัยตำบลบ้านใหม่ สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 5,000 บาท เพื่อไปศึกษาดูงานกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ของพระอาจารย์สุบิน ปณีโต ที่จังหวัดตราด
2. อบต.บ้านใหม่ สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 1,000 บาท เป็นค่าจัดทำสมุดประจำตัวสมาชิก จำนวน 96 คน
3. ค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการเดือนละ 60 บาท จำนวน 12 คน เป็นเงิน 8,640 บาทต่อปี

การระดมทุน/การระดมหุ้น

1. สมาชิกกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์จำนวน 96 คน ระดมหุ้นๆ ละ 10 บาท จำนวน 960 หุ้น เป็นเงิน 9,600 บาท

บุคลากร

1. คณะกรรมการฝ่ายเงินกู้ ทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติคนกู้และอนุมัติเงินกู้ จำนวน 6 คน / ทุกวันที่ 7 ของเดือน
2. คณะกรรมการฝ่ายเงินฝ่ายและทำบัญชี จำนวน 6 คน / ทุกวันที่ 7 ของเดือน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ปลายปี 2540	- ศึกษาดูงานกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ของพระอาจารย์สุบิน ปณีโต ที่จังหวัดตราด เป็นเวลา 1 วัน มีผู้เข้าร่วมจำนวน 7 คน	- สถาปนาอามัยตำบลบ้านใหม่/ ผู้นำชุมชน/อสม.
7 กรกฎาคม 2541	- จัดตั้งกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ อบต.บ้านใหม่ โดยเริ่มที่หมู่ 7 บ้านทางกระเบน มีสมาชิกจำนวน 96 คน	- อบต.บ้านใหม่/ ผู้นำชุมชน
กรกฎาคม 2541	- จัดทำสมุดประจำตัวสมาชิกกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์จำนวน 96 เล่ม โดย อบต.บ้านใหม่ สนับสนุนงบประมาณ 1,000 บาท	- อบต.บ้านใหม่/ คณะกรรมการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์
2541	- จัดอบรมเรื่องระบบบัญชีให้กับคณะกรรมการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ มีผู้เข้าร่วม 8 คน โดยวิทยากรจาก กศน. เป็นผู้ให้ความรู้	กศน./กรมพัฒนาชุมชน
กรกฎาคม 2542	- จัดประชุมสมาชิกกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ เพื่อกำหนดกติกาต่างๆ เพิ่มเติม และวางแผนในการดำเนินการในเรื่องของการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและช่วยเหลือสังคม (ประชุมใหญ่ทุก 1 ปี) - เริ่มจัดเงินปันผลแก่สมาชิก โดยนำเงินบำรุงหรือ	- คณะกรรมการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
	ดอกเบี๋ยที่ได้ทั้งหมดหาร 2 แบ่งครึ่ง ส่วนหนึ่งนำมาปันผลให้กับสมาชิกตามจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ อีกส่วนนำมาจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก	
กรกฎาคม 2543	- ขยายกลุ่มจากหมู่ 7 บ้านทางกระเบนไปหมู่ 4 บ้านใหม่ และเริ่มจัดสวัสดิการช่วยเหลือสังคมตามเทศกาลต่างๆ	- อบต.บ้านใหม่/ คณะกรรมการกลุ่ม สัจจะสะสมทรัพย์
กรกฎาคม 2544	- จัดสวัสดิการเพิ่มในเรื่องทุนการศึกษาของเด็กนักเรียนยากจนในตำบล	- คณะกรรมการกลุ่ม สัจจะสะสมทรัพย์
กรกฎาคม 2545	- จัดสวัสดิการเพิ่มเติมในเรื่องค่ารักษาพยาบาลให้แก่สมาชิก	- อบต.บ้านใหม่/ คณะกรรมการกลุ่ม สัจจะสะสมทรัพย์

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

สถานีอนามัยตำบลบ้านใหม่	เสนอแนวคิดในการแก้ปัญหา สนับสนุนงบประมาณในการศึกษา งาน และให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานของกลุ่มสัจจะสะสม ทรัพย์
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอพระนครศรีอยุธยา	อบรมความรู้เรื่องระบบบัญชีให้แก่คณะกรรมการกลุ่มสัจจะสะสม ทรัพย์
สำนักพัฒนาชุมชนอำเภอ พระนครศรีอยุธยา	อบรมความรู้ให้แก่คณะกรรมการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ชาวบ้านในหมู่ 7 บ้านทางกระเบน และหมู่อื่นรอบๆ มีรายได้น้อย ไม่เพียงพอค่าใช้จ่าย จึงหันไปกู้เงินนอกระบบจากนายทุนนอกระบบ โดยต้องเสียดอกเบี๋ยในอัตราที่สูงถึงร้อยละ 15 - 20 บาทต่อเดือน เมื่อไม่ใช้หนี้คืนก็จะถูกข่มขู่หรือยึดทรัพย์สิน

หลังการดำเนินการ

1. ชาวบ้านในหมู่ 7 บ้านทางกระเบน และหมู่ 4 บ้านใหม่ หันมาเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ สามารถกู้เงินกับกลุ่มโดยเสียดอกเบี๋ยในอัตราที่ต่ำกว่า คือร้อยละ 2 บาทต่อเดือน ทำให้สถานการณ์หนี้
นอกระบบลดลง โดยสมาชิกที่เคยกู้เงินนอกระบบ จำนวน 37 คน จากทั้ง 2 หมู่บ้าน ไม่หัน
กลับไปกู้เงินนอกระบบอีก และไม่มีแขกปากีสถานหรือนายทุนมาปล่อยเงินกู้ในตำบลอีก
2. ชาวบ้านเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์มากขึ้น และรู้จักออมเงินทำให้กลุ่มมียอดเงิน
กองทุนเพิ่มขึ้นทุกปี (ดังแสดงในตาราง)

ตารางแสดงผลการดำเนินการของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์

ปี	จำนวนสมาชิก (คน)	ยอดเงินออมจากจำนวนหุ้น (บาท)	ดอกเบี้ยจากการปล่อยเงินกู้ (บาท)	ยอดเงินกองทุนของกลุ่ม (บาท)
2541	96	9,600	10,880	20,480
2542	155	15,130	15,554	51,081
2543	312	30,980	21,559	135,040
2544	516	49,030	70,504	498,984
2545	602	59,580	85,010	640,250
2546	664	65,450	140,027	790,886

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. สมาชิกบางครอบครัวไม่ส่งเงินกู้คืนตามกำหนด	1. ให้สมาชิกการบอกเหตุผลให้คณะกรรมการกลุ่มทราบ โดยจะผ่อนผันให้ แต่ต้องเสียค่าปรับบัญชีละ 10 บาทต่อเดือน
2. สมาชิกบางครอบครัวมีแนวโน้มว่าจะตั้งใจไม่ส่งเงินกู้คืนกลุ่ม	2. คณะกรรมการชี้แจงให้สมาชิกทราบทุกวันที่ 7 ของทุกเดือนที่มีการฝากออมเงินของกลุ่ม โดยแจ้งสมาชิกทุกคนว่าเงินยังค้างอยู่ที่ใครและให้สังคมในชุมชนเป็นตัวลงโทษ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการกลุ่มมีความเสียสละ อดทน เป็นที่ไว้วางใจและน่าเชื่อถือของชาวบ้าน
2. ชาวบ้านมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มร่วมกัน ทำให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการออกกฎระเบียบต่างๆ และช่วยกันตรวจสอบสมาชิกกลุ่มในเรื่องการนำเงินไปใช้ในทางที่ถูก
3. การได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สถานีอนามัยตำบลบ้านใหม่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ กรมการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เป็นต้น

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

ปัจจุบันกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์มีเงินออมนรวมกันประมาณ 800,000 บาท มีกองทุนสาธารณะประมาณ 100,000 บาท โดยมีการบริหารจัดการโดยผ่านชุมชนไม่ต้องพึ่งพางบประมาณจากรัฐบาล

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล	: นางสาวสมทรง เจริญผล
ตำแหน่ง	: ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน	: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่
ที่อยู่	: หมู่ 4 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โทรศัพท์	: (035) 398-327
ชื่อ-นามสกุล	: นางเพ็ญศรี มากผาสุข
ตำแหน่ง	: เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 6
หน่วยงาน	: สถานีอนามัยตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โทรศัพท์	: (035) 398-305 (01) 795-1141
ชื่อ-นามสกุล	: นายสนองพจน์ อยู่เล็ก
ตำแหน่ง	: ประธานกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์
หน่วยงาน	: กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ อบต.บ้านใหม่
ที่อยู่	: หมู่ 4 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โทรศัพท์	: (035) 398-327 - 8

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2541

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	หมู่ 4 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000
ขนาดพื้นที่	8.5 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	1,574,332.86บาท (ปีงบประมาณ 2541)
งบประมาณรายได้	3,603,167.42บาท (ปีงบประมาณ 2541)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	11 คน 4 คน พนักงานท้องถิ่น 3 คน ลูกจ้างประจำ 4 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	4,329 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	20,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลบ้านใหม่เป็นชุมชนเก่าแก่สมัยอยุธยา มีคน ไทย จีน และลาวอาศัยอยู่ แบ่งการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน มีพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ 5,313 ไร่ สภาพ ทั่วไปของตำบลเป็นที่ราบลุ่ม และมีแม่น้ำเจ้าพระยา ไหลผ่าน มีคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร 3 สาย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แกะสลัก และรับจ้างทั่วไป มีพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระ ศรีสุริโยทัยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนของ คนในตำบลและประชาชนในตำบลข้างเคียง